

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 10C/230/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7514209796
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Pribula
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2015:7514209796.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie samosudcom JUDr. Jozefom Pribulom v právnej veci navrhovateľa CETELEM Slovensko a.s. so sídlom Panenská 7, Bratislava 1, IČO 35 787 783, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Marek Czompoly s.r.o. so sídlom Ventúrska 16, Bratislava proti odporcom: 1) J. X., Q.. XX.XX.XXXX, U. U. XXX/XX, XXX XX Č., X) W. X., Q.. XX.X.XXXX, U. U. XXX/XX, XXX XX Č., pre doručovanie rozsudku obaja zastúpení Romanom Horváthom, Školská 9, Čečejevce v konaní o zaplatenie 10.989,76 eur s prísl. takto

rozhodol:

Odporcovia v 1. a 2. rade sú povinní zaplatiť navrhovateľovi spoločne a nerozdielne 10.989,76 eur spolu s 8,5% úrokom z omeškania ročne od 14.8.2013 až do zaplatenia, všetko to do troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného z odporcov zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého odporcu.

V prevyšujúcej časti návrh zamietá.

Odporcovia v 1. a 2. rade sú povinní zaplatiť navrhovateľovi spoločne a nerozdielne trovy konania v sume 659,- eur na účet navrhovateľa a na účet právneho zástupcu navrhovateľa 668,59 eur, všetko to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľ podaným návrhom žiadal, aby súd zaviazal odporcov zaplatiť mu 10.989,76 eur spolu s úrokami z dlžnej úverovej istiny vo výške 11,89% ročne, a to ročne zo sumy 10.288,40 eur od 5.6.2013 až do zaplatenia a tiež úroky z omeškania vo výške 8,5% zo sumy 10.949,86 eur od 14.8.2013 až do zaplatenia. Zároveň žiadali priznať aj náhradu trov tohto konania.

Svoj návrh odôvodnil tým, že dňa 2.10.2008 uzatvoril ako veriteľ na jednej strane s odporcami v 1. a 2. rade ako dlžníkmi zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, na základe ktorej poskytol odporcovi úver vo výške 13.532,66 eur, ktorý sa odporcovia zaviazali splácať v mesačných splátkach po 208,62 eur po dobu 120 mesiacov, počnúc dňom 15.10.2008 pri ročnej úrokovej sadzbe 11,89% a RPMN 14,98%. Celkové náklady na spotrebiteľský úver mali činiť 11.618,37 eur, pričom poplatok za uzavretie zmluvy činil 16,18 eur a mesačný poplatok za správu úveru 1,66 eur.

Odporcovia podmienky zmluvy nedodržali a úver riadne a včas nesplácali. V dôsledku toho v zmysle Všeobecných obchodných podmienok bod V. navrhovateľ dal odporcom výpoveď z úverovej zmluvy, čím sa ku dňu účinnosti zmluvy stal splatným celý dlh klienta voči navrhovateľovi. Úverová zmluva bola

vypovedaná dňom 10.6.2013 a nadobudla účinnosť 13.8.2013, pričom neuhradené záväzky odporcov činia celkom 10.989,76 eur ku dňu 13.8.2013.

Odporcovia v 1. a 2. rade uznali, že s navrhovateľom uzavreli úverovú zmluvu, ktorú riadne nesplácali, keďže nemali dostatok finančných prostriedkov. V dôsledku toho odišli pracovať do zahraničia. V súčasnosti pracujú v Nemecku. Ich príjem činí u každého okolo 1.000,- eur, ale okrem dlhu voči navrhovateľovi majú ešte ďalšie záväzky, a to voči Slovenskej sporiteľni a OTP banke, kde splácajú úvery po 100,- a 164,- eur. Majú dve maloleté deti a nemajú dostatok finančných prostriedkov, aby úver jednorazovo uhradili. Sú ochotní úver splácať, ale iba v splátkach, maximálne v sume po 200,- eur.

Súd vykonal dokazovanie a zistil tento skutkový stav:

Na základe žiadosti odporcov o poskytnutie spotrebiteľského úveru došlo zo strany navrhovateľa a odporcov následne k uzavretiu úverovej zmluvy dňa 23.9.2008 a v zmysle tejto úverovej zmluvy navrhovateľ poskytol odporcom úver vo výške 13.532,66 eur, ktorý sa odporcovia zaviazali splácať počnúc dňom 15.10.2008 v mesačných splátkach po 208,62 eur pri ročnej úrokovej sadzbe 11,89% a RPMN 14,98%. Okrem toho odporcovia uhradili za uzavretie zmluvy 116,18 eur a mesačný poplatok za správu úveru 1,66 eur. Odporcovia vzhľadom k finančným problémom úver riadne a včas nesplácali. V dôsledku toho navrhovateľ dňa 10.6.2013 dal odporcom výpoveď zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXXXXXX, čím sa stal celý dlh splatným a jeho výška činila 10.989,76 eur a pozostávala z úverovej istiny 10.288,40 eur, dlžných úrokov a poplatkov poisťného 661,46 eur a nákladov, spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 39,- eur. Výpoveď nadobudla právoplatnosť a účinnosť dňom 14.8.2013.

Podľa ust. § 2 písm. a) Zákona 258/2001 o spotrebiteľských úveroch v znení zákona 568/2007 Z.z. pre účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme.

Podľa ust. § 2 písm. b) Zákona 258/2001 Z.z. na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté finančné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 4 ods. 3 písm. a) zmluva o spotrebiteľskom úvere je platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať.

Podľa ust. § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. V zmysle týchto zákonných ustanovení, keďže súd mal za to, že došlo k platnému uzatvoreniu spotrebiteľskej zmluvy a odporcovia nedodržali podmienky zmluvy, súd ich preto zaviazal na zaplatenie nedoplatku v celkovej výške 10.989,76 eur.

Pokiaľ sa týka nároku navrhovateľa na zaplatenie úrokov z úveru vo výške 11,89% ročne zo sumy 10.989,76 eur od 5.6.2013 do zaplatenia, súd konštatuje:

Podľa ust. § 488 Občianskeho zákonníka, ktorý platí aj pre obchodné záväzkové vzťahy, platí, že záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť plniť záväzok.

Podľa ust. § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady, spojené s ich uplatnením. Peňažný záväzkový vzťah je v právnej teórii všeobecne ponímaný buď ako hlavný alebo vedľajší. Hlavným záväzkovým právnym vzťahom je peňažný záväzkový vzťah vtedy, ak jeho kauza smeruje priamo k zaplateniu, resp. získaniu určitej čiastky peňazí. Vedľajším a akcesorickým peňažným záväzkovým vzťahom je záväzkový právny vzťah úrokový, ktorý vzniká iba vtedy, ak medzi účastníkmi existuje peňažný záväzkový vzťah hlavný. Úrokovým záväzkovým právnym vzťahom je záväzok (zmluvný alebo zákonný) zaplatiť veriteľovi pomernú časť (spravidla určenú percentuálnou sadzbou) peňažného záväzku hlavného.

Občiansky zákonník a v nadväznosti naň aj Obchodný zákonník rozoznáva úroky a úroky z omeškania. Úroky z omeškania majú povahu sankcie za omeškanie dlžníka s plnením záväzku. Omeškanie dlžníka s plnením záväzku má zo zákona za následok obsahovú zmenu práv veriteľa a povinností dlžníka, resp. ich doplnenie novými právami a povinnosťami. Omeškaním teda zo zákona nastáva zmena obsahu právneho vzťahu s tým, že vedľa trvajúcej povinnosti splniť záväzok vznikajú aj nové práva a povinnosti bez ohľadu na to, či omeškanie dlžník zaviniť. Úrokový záväzkový vzťah je, ako je už vyššie uvedené, vzťahom akcesorickým, ktorého vznik je podmienený platným záväzkovým vzťahom hlavným. Splnením hlavného záväzku (alebo iným spôsobom jeho zániku) zaniká (končí) akcesorický záväzok úrokový a pretrváva iba povinnosť uhradiť už „dospelé“ úroky.

Súdnej kontrole (ex offa) možno podrobiť zmluvnú podmienku o povinnosti platiť úroky aj po zosplatnení popri úrokoch z omeškania či iných sankciách.

Aplikačná prax súdov sa otázkou priznania úrokov za úver po splatnosti pohľadávky, a teda popri úrokoch z omeškania či iných sankciách už zaoberala. Najvyšší súd konštatoval cit. „Odvolací súd v tejto súvislosti upozorňuje, že dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania (§ 369 OBZ (uznesenie NS SR vo veci 4 Obo 143/98). V rozsudkoch súdov sa zmluvné dojednanie povinnosti platiť úroky popri úrokoch z omeškania označilo za obchádzanie zákonného pravidla zakotveného v § 517 ods. 2 OZ o administratívnom strope úrokov z omeškania (napr. rozsudok KS v Prešove vo veci 6Co 182/2011).

Súdny dvor výkladom smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách stanovil zásadne pravidlo pre kvalifikáciu zmluvnej podmienky za nekalú, ak sa odkláňa od dispozitívnych noriem zákona v neprospech spotrebiteľa (napr. C-415/11, AZIZ) cit. „Článok 3 ods. 1 smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že: - pojem značná nerovnováha“ ku škode spotrebiteľa treba posúdiť na základe analýzy vnútroštátnych právnych predpisov, uplatňovaných v prípade absencie dohody medzi zmluvnými stranami s cieľom posúdiť, či a prípadne v akej miere je právne postavenie spotrebiteľa vyplývajúce zo zmluvy nevýhodnejšie než právne postavenie zakotvené v platnom vnútroštátnom práve. ... - na účely určenia, či dôjde k nerovnováhe „napriek požiadavke dôvery [dobrej viery - neoficiálny preklad], treba preveriť, či predajca alebo dodávateľ, ktorý zaobchádza so spotrebiteľom čestne a rovnocenne, mohol rozumne očakávať, že by tento spotrebiteľ súhlasil s dotknutou podmienkou po individuálnom dojednaní“.

Zákonodarca opakovaním pristúpil k regulácii úverových vzťahov a oficiálne sa kritizuje nadmerný nárast zadlženia obyvateľstva z úverových vzťahov. Cit. napr. z dôvodovej správy k novele nar.vl. 87/1995 Z.z. vykonanej nar.vl. č. 586/2008 Z.z. „Cieľom predkladaného návrhu je doceliť vyváženú právnu úpravu v oblasti sankcií, a tak zamedziť jednej z foriem úžerných praktík v spotrebiteľských veciach. Reaguje sa na sofistikovanejšie a oveľa nebezpečnejšie úžerné praktiky, pri ktorých sa síce nedojednávajú vysoký úrok za poskytnutie finančných prostriedkov, ale cez množstvo zmluvných pokút a iných sankcií sa ospravedlňuje neprímeraný nárast výšky pohľadávky. Podľa článku 8 Smernice Rady 93/13/EHS z 5 apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách môžu štáty prijať prísnejšie opatrenia za účelom zabezpečenia maximálneho stupňa ochrany spotrebiteľa. Navrhovaná právna úprava bez ujmy pre

dodávateľa zabezpečuje jednoduchšie, ale predovšetkým jednotnejšie pravidlá pri sankciách spojených s porušením záväzku spotrebiteľa....Spotrebiteľské vzťahy nesmú byť zdrojom neprímeraných ziskov...”

Nemali by byť pochybnosti, že za úver možno dohodnúť úroky a že možno dohodnúť aj obdobie na užívanie finančných prostriedkov (úverové obdobie). Zákon teda umožňuje dodávateľovi na určitú dobu (do splatnosti) podľa jeho predstáv poskytnúť úver a vypýtať si za to dohodnuté úroky. Od začiatku sa prirodzene sledujú úroky na dohodnutú dobu, ktorej koniec završuje tzv. splatnosť úveru. Zo zákonom stanovených dôvodov (napr. nesplácanie úveru) má dodávateľ tiež právo splatnosť posunúť. Niet zákonného kogentného pravidla, podľa ktorého by dlžník mal povinnosť zo zákona platiť úroky popri úrokoch z omeškania. ak úver nie je splatený po splatnosti, zákon priznáva za zadržovanie finančných prostriedkov sankcie či už zákonné (úroky z omeškania s kogentne stanoveným limitom) alebo zmluvné (napr. zmluvná pokuta).

Uvedenej ponuky zákona (dispozície) sa evidentne dotýka dohoda o úrokoch po splatnosti popri ďalších úrokoch za omeškania a ďalších sankciách. Ak evidentne táto dohodnutá konštrukcia indikuje neprímeraný nárast dlhu, zákonite sa natíska otázka povinnosti vykonania súdnej kontroly prijateľnosti takejto dohody (úrokov popri úrokoch z omeškania a ďalších sankciách).

Nikto asi nepochybuje o tom, že taký odklon od dispozície právnej normy, ktorý sleduje úroky popri úrokoch z omeškania či iných sankciách, je v neprospech odporcov. Ak by takejto dohody nebolo, zákon by umožňoval navrhovateľovi uplatniť po splatnosti sankcie úroky z omeškania pri pomerne novom pravidle o administratívnom strope na celkové sankcie zakotvenom v § 3a nar. vlády 87/1995 Z.z. „Ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, sankcie za omeškание spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov nesmú spolu prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády; za rozhodujúcu sa považuje ročná percentuálna miera nákladov pre obdobný typ spotrebiteľského úveru. Za sankcie podľa odseku 1 sa považujú úroky z omeškania, zmluvné pokuty a akékoľvek iné plnenia za omeškание spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov. Ak sankcie podľa odseku 1 dosiahnu výšku poskytnutých peňažných prostriedkov, následné sankcie za omeškание spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov nesmú prevýšiť úroky z omeškania podľa tohto nariadenia vlády.“

Je evidentné, že úroky popri úrokoch z omeškania sú nielen odklonom od zákona v neprospech odporcov, ale vo svojich dôsledkoch odporujú aj kogentnému zákonnému pravidlu. Uplatnený úrok 18,90% p.a. prevyšuje úrok z omeškania a problematická klauzula o úrokoch popri úrokoch z omeškania (po splatnosti) prima facie potenciálne umožňuje navýšenie dlhu nad výšku poskytnutého úveru v rozpore s ust. § 3a ods. 3 nar.vl. 87/1995 Z.z.

Na základe vyššie uvedených dôvodov súd navrhovateľovi nárok na zaplatenie úrokov z úveru 11,89% ročne zo sumy 10.288,40 eur od 5.6.2013 do zaplatenia nepriznal a v tejto časti žalobu zamietol.

Podľa ust. § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškание s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úrok z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania. Výšku úroku z omeškania a poplatku z omeškania stanovuje vykonávací predpis. Vykonávacím predpisom je Vládne nariadenie 87/1995 Z.z.

Podľa § 3 tohto zákonného ustanovenia výška úroku z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako zákonom ustanovená úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Keďže odporcovia s úhradou pohľadávky navrhovateľa sú v omeškaní, súd ich zaviazal aj na zaplatenie úrokov z omeškania, ktoré činia 8,5% ročne z istiny 10.989,76 eur od 14.8.2013 až do zaplatenia.

Podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Navrhovateľ mal v konaní plný úspech, súd mu preto priznal náhradu trov konania. Náhrada pozostáva zo zaplateného súdneho poplatku 659,- eur a z trov právneho zastúpenia. Trovy právneho zastúpenia pozostávajú z dvoch úkonov - prevzatie a príprava a návrh. Jeden úkon 280,54 eur + režijný paušál 2x 8,04 eur + 20% DPH. Trovy právneho zastúpenia celkom 668,59 eur. Túto čiastku súd zaviazal odporcov zaplatiť na účet právneho zástupcu navrhovateľa podľa § 149 ods. 1 O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a O.s.p.),

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na výkon súdneho rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci.